

POSUDEK KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Políčko lze zaškrtnout dvojitým poklepáním levým tlačítkem myši

---

Titul: Analýza tematického celku oboživelníci ve vybraných učebnicích přírodopisu pro ZŠ

Autor práce: Johana Hlinovská

Autor posudku: Mgr. Jiří Kout, Ph.D.

---

1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce? ..... ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání*? ..... nechybí chybí
Nechybí v práci *Prohlášení*? ..... nechybí chybí
Nechybí v práci *Obsah*? ..... nechybí chybí
Nechybí v práci kapitola *Literatura*? ..... nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné? ..... ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry? ..... ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná? ..... ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce? ..... ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb ..... ano ne zcela ne
a úplný? ..... ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb? ..... ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné? ..... ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní? ..... ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? ..... ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? ..... ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě? ..... ano ne
14. Doplňte hodnocení práce: ..... výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázku ve znění: Jak probíhá proces udělování schvalovací doložky MŠMT pro učebnice?
.....

Nedílnou a povinnou součástí hodnocení kvalifikační práce je slovní vyjádření se k práci s podrobným uvedením připomínek a zdůvodněním navrhovaného hodnocení na samostatném listě nebo zadní straně tohoto formuláře.

Datum: 23.8.2020

Podpis:

Autorka se ve své bakalářské práci věnovala tématu obojživelníků v učebnicích pro základní školu. Práce obsahuje 34 stran a 23 literárních zdrojů (bez internetu) a drží se tak na hraně požadovaných kritérií. Jako oponent práci hodnotím již podruhé a na rozdíl od první verze s prázdnými stránkami došlo k velkému pokroku v podobě psaného textu. Avšak neshoda podmětu s přísudkem již v poděkování naznačuje gramatické problémy v práci, nakonec jsou takové chyby spíše občasně. Některé věty obsahují překlepy, najdou se příležitostné diakritické chyby.

Po pročetí předložené bakalářské práce lze uvést některé kritické připomínky a náměty k obhajobě. Úvodní kapitoly probírají téma učebnic a zařazení studovaného tématu do RVP. Text by si zde zasloužil více citací než opakovaný Průcha, jistě existují zdroje k didaktice přírodopisu. Metodická část krátce uvádí zvolenou metodu obsahové analýzy, charakterizuje jednotlivé podkapitoly hodnocení a samotné učebnice uvádí v tabulce. Ke kontrole odborného zpracování byly vybrány však jen dva zdroje: učebnice zoologie obratlovců a kniha o obojživelnících ČR.

Klíčová část práce hodnotí zpracování tématu obojživelníků v šesti učebnicích pro ZŠ. Každá z učebnic je hodnocena z několika pohledů v podobě podkapitol. Není zde však žádné souhrnné grafické nebo tabulkové srovnání (počty obrázků nebo schémat v jednotlivých učebnicích) pro lepší přehlednost.

Navzdory tomu, že si autorka zvolila úzce vymezené téma, zpracovává poměrně málo učebnic. Proč nebylo zahrnuto více učebnic nebo více skupin obratlovců? Kolik existuje v ČR používaných učebnic a jde o tak velký počet, že z nich nešlo vzít omezené téma obojživelníků pro BP? Co například dostupné výukové materiály k tématu z různých škol na internetu nebo některé zahraniční učebnice (snadno dostupné ve fondu knihovny FPE)? Aktuálně například hodnotím práci k tématu biologie člověka, kde je využíváno 13 učebnic s vlastním výstupem zpracovaného tématu, který v práci též chybí. Lze namítnout, že to nebylo cílem práce a počet učebnic stačí. Samozřejmě pak jako oponent mám pocit, že si autorka vybrala obojživelníky záměrně, protože to není příliš rozsáhlá skupina, s omezeným počtem hodnocených učebnic a absencí zpracování vlastního návrhu ke studovanému tématu je zde odevzdaná bakalářská práce s minimálním pracovním úsilím. Text v šesti učebnicích k obojživelníkům netrvá dlouho pročíst a v porovnání s jinými pracemi na CBG se časová investice do BP zdá být dosti malá. Autorka má samozřejmě možnost oponentův názor na obhajobě vyvrátit.

V kapitole Výsledky pak text zabývající se chybami nebo nepřesnými údaji působí spíše jako snaha najít cokoliv negativního k uvedení do práce. V podkapitole „Odborné chyby“ se autorka zabývá počtem uváděných druhů obojživelníků. Je jasné, že se počet druhů v učebnici z roku 1998 nebude shodovat s aktuálními údaji, což poznamenává i autorka, a pak tedy tato kritika nepatří do této kapitoly. Srovnání této odborné chyby s prací Dvořáková a Absolonová (2017) není na místě, tam jde o nezahrnutí aktuálních informací k datu vydání učebnice. Podobně hodnocení velikosti těla kuňky (str. 21) působí jako minoritní rozpor v řádu necelého 1 cm a bez citace odborných publikací není příliš vypovídající. Je také třeba zdůraznit, že český název kuňky se píše malým písmenem (str. 21), navíc v práci kompletně chybí latinská jména uváděných druhů. Na str. 18 je uváděna absence snůšek v učebnici Pelikánová et al. (2015), tedy ostatní učebnice je mají?, jinak je zde tato poznámka zbytečná. Na str. 19 se uvádí v podkapitole „Nepřesnosti v textu“ informace ve vztahu k intenzitě hlasového projevu rosničky. Autorka píše, že informaci se nepodařilo ověřit a pak tedy nepatří do této kapitoly. Informaci o hlasových projevech žab je možné snadno dohledat v odborných člancích o obojživelnících, které však v práci zcela chybí. Podle str. 22 učebnice Peterová et al. (2017) dělí strunatce na tři podkmeny, přičemž jedním jsou opět strunatci. Zároveň je toto dělení označeno za zjednodušené, v jakém smyslu?

Kapitola Diskuze spíše jen opakuje zjištění uvedená ve výsledcích, než že by se výsledky srovnávaly s jinými pracemi. Například srovnání výsledků metodiky s pracemi na jiné téma?, citovány jsou Hvězdová, Martiník. Kolik učebnic srovnávaly tyto práce?

Práce s literaturou ukazuje zřejmě na negativní vztah autorky k literárním zdrojům a především citačním pravidlům. Samotný seznam literatury je dosti nejednotný a zdá se, že nejsou respektována téměř žádná pravidla? Hlavní částí práce je srovnání několika učebnic, ale ani jedna není citována v seznamu literatury! Naopak v textu se citace některých z nich objevují, podobně i další zdroje (Janko 2012, str. 5).

Z hlediska kvality odvedené práce a způsobu jejího sepsání nemohu navrhnout jiné hodnocení než **dobře (3)**.